

กฎหมายและนโยบายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ต่างประเทศ และข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551*

ไพศาล ลิ้มสถิตย์** และ จุมพล แดงสกุล***

โครงการวิจัยเรื่อง “ศึกษากฎหมายและนโยบายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ต่างประเทศ เพื่อเสนอแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551” มีวัตถุประสงค์หลักคือ ศึกษา ทบทวนปัญหาในการปรับใช้และการตีความพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 และศึกษากฎหมายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของต่างประเทศ เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้ผลการวิจัยได้ข้อสรุปสำคัญดังนี้

1. แม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายยุทธศาสตร์แอลกอฮอล์คือ ยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ ปี พ.ศ. 2554-2563 และ “แผนปฏิบัติการด้านควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ระดับชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2564-2570)” แต่เนื่องด้วยโครงสร้างการบริหารจัดการเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่มีข้อจำกัดหลายประการ อีกทั้งยัง ไม่สามารถกำหนดนโยบายจำกัดการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราของกรมสรรพสามิตได้ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับปัญหาการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ปัญหาการจัดสรรงบประมาณ การขาดแคลนฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 การแทรกแซงนโยบายโดยกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ข้อจำกัดในการทำงานของคณะกรรมการเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ระดับจังหวัด ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

2. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มีเนื้อหาที่ล้าสมัยไม่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาการตีความกฎหมาย จนส่งผลให้หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายปัจจุบันไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสรุปปัญหาทางกฎหมายได้ดังนี้

2.1. ปัญหาความจำเป็นในการมีคณะกรรมการ 2 ชุดคือ คณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องอำนาจหน้าที่ที่ทับซ้อนกันในเรื่อง นอกจากนี้ ที่ปรึกษาของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติยังเปิดช่องให้ธุรกิจเครื่องตี้มแอลกอฮอล์สามารถแทรกแซงนโยบายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้

2.2. ประเด็นการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ตามมาตรา 32 เป็นบทบัญญัติที่มีปัญหาการตีความและไม่ครอบคลุมกลยุทธ์การโฆษณาแบบใหม่ เนื่องมาจากความไม่ชัดเจนในการบัญญัติตัวบทกฎหมาย ทำให้เกิดข้อโต้เถียงว่าบทบัญญัติดังกล่าวครอบคลุมการกระทำที่เป็นการโฆษณาและการ

* รายงานวิจัยโครงการ “ศึกษากฎหมายและนโยบายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ต่างประเทศ เพื่อเสนอแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551” (สิงหาคม 2564) สนับสนุนโดย ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

** กรรมการบริหารศูนย์กฎหมายสุขภาพและจริยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

*** อาจารย์พิเศษ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สื่อสารการตลาดของสินค้าที่เป็นเครื่องหมายการค้าเพียงใด เช่น ปัญหาการใช้กลยุทธ์ Brand DNA ของธุรกิจเครื่องหมายการค้า

2.3 ปัญหาการปรับใช้ และการตีความเกี่ยวกับสถานที่หรือบริเวณที่ห้ามขายเครื่องหมายการค้าตามมาตรา 27 เช่น การตีความข้อยกเว้นกรณีการจัดเลี้ยงตามประเพณีคือ จะครอบคลุมประเพณีอะไรบ้าง รวมถึงปัญหาความไม่ชัดเจนในเนื้อหาของ “คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 22/2558 เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ” ทำให้การปฏิบัติในพื้นที่ต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการตีความของผู้บังคับใช้กฎหมาย

2.4. ข้อห้ามการจำหน่ายหรือบริโภคเครื่องหมายการค้าในหลายกรณียังขาดรายละเอียดที่ชัดเจน หรือไม่ครอบคลุมถึงสภาพปัญหาที่เป็นปัจจุบันในประเด็นเหล่านั้น เช่น

2.4.1 มาตรา 29 มาตรการห้ามขายเครื่องหมายการค้าแก่ผู้ซื้อหรือผู้บริโภคบางกลุ่ม มีเนื้อหาล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ ยังมีได้คุ้มครองไปถึงกลุ่มเปราะบางอื่น เช่น หญิงตั้งครรภ์

2.4.2 มาตรา 30 บทบัญญัติไม่ครอบคลุมการกระทำบางลักษณะ ทั้งในทางที่ควรควบคุมไม่ให้มี และมีประเด็นปัญหาในการตีความเนื้อหาของบัญญัติกฎหมาย

2.4.3 มาตรา 31 การกำหนดข้อยกเว้นในการบริโภคเครื่องหมายการค้าภายในสถานที่ซึ่งมีส่วนที่ใช้ถ้อยคำไม่ชัดเจน มีปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย และการขาดความรู้ความเข้าใจของหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบสถานที่

2.4.4 มาตรา 34 ปัญหาข้อจำกัดในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในสถานที่ การยึดอายัด หรือการมีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ ส่งเอกสารหรือส่งมอบวัตถุเท่านั้น แต่ไม่ได้บัญญัติให้อำนาจประการอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

2.5 การบัญญัติโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดตามกฎหมาย อาจขาดความเหมาะสมที่จะใช้ในกรณีการกระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรง โดยผู้กระทำความผิดควรได้รับการลงโทษอื่นที่มีโทษอาญาคือ โทษปรับทางปกครอง ในปัจจุบันมีกฎหมายใหม่หลายฉบับที่ใช้มาตรการการลงโทษทางปกครองแทนโทษอาญาเพราะมีประสิทธิภาพมากกว่า

3. สรุปกรณีศึกษาต่างประเทศ 4 ประเทศได้แก่ ประเทศนิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย แคนาดา และนอร์เวย์นั้น ผู้วิจัยพบว่า กฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าของแต่ละประเทศมีความก้าวหน้าในหลายเรื่อง เช่น การควบคุมผ่านระบบการออกใบอนุญาต การกำหนดหน้าที่ของผู้ขายเครื่องหมายการค้า การควบคุมการโฆษณาและกลยุทธ์ใหม่ในกรณี Brand DNA ซึ่งควรมาปรับใช้ในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไทย สรุปได้ดังนี้

ประเทศนิวซีแลนด์

กฎหมายควบคุมเครื่องหมายการค้าของนิวซีแลนด์มีมาตรการที่น่าสนใจที่ควรนำมาปรับใช้ในการเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎหมายควบคุมเครื่องหมายการค้าของไทย ได้แก่ หน้าที่ของผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับธุรกิจเครื่องหมายการค้า (ผู้รับอนุญาต ผู้จัดการร้าน พนักงานเสิร์ฟ) หน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการขอใบอนุญาตของร้านที่จำหน่ายหรือจัดหาเครื่องหมายการค้า

แอลกอฮอล์ ข้อสำคัญคือ ผู้จัดการร้านมีหน้าที่ที่จะกำหนดแนวปฏิบัติของร้านค้าโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดอันตรายจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (reduction of alcohol-related harm) การห้ามขายหรือจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้ที่มีอาการเมินเมา การห้ามขายหรือจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่มีใบอนุญาต ความผิดกรณียินยอมให้ผู้ที่มีอาการเมินเมา รวมถึงการกำหนดความผิดของผู้รับอนุญาตหรือผู้จัดร้านในกรณีอื่น ๆ ความผิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยปราศจากความรับผิดชอบ และประเด็นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการพิจารณาออกใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนิวซีแลนด์ โดยหน่วยงานท้องถิ่นมีอำนาจออก “นโยบายแอลกอฮอล์ท้องถิ่น” (local alcohol policies)

ประเทศแคนาดา

มลรัฐออนตาริโอมีระบบการออกใบอนุญาตเพื่อควบคุมการจำหน่ายและการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหมู่ประชาชนทั่วไป โดยมีการผสมผสานระหว่างการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยร้านค้าของรัฐกับร้านค้าของเอกชนทั่วไป และมีมาตรการที่เกี่ยวข้องทั้งในเรื่องของการจำกัดอายุของผู้ซื้อข้อกำหนดการให้บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงมาตรการที่เป็นกำหนดราคาขั้นต่ำต่อหน่วยเอาไว้อย่างดี

มลรัฐบริติชโคลัมเบีย มีกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับมลรัฐและท้องถิ่น โดยกลไกหลักที่สำคัญคือการควบคุมผ่านระบบของการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กำหนดให้มีประเภทใบอนุญาตที่หลากหลายตามลักษณะการประกอบกิจการแต่ละประเภท ข้อที่น่าสนใจคือ การทำหน้าที่ขององค์กรที่กำกับดูแลให้การดำเนินการเป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งก็คือ Liquor and Cannabis Regulation Branch (LCRB) รวมทั้งได้จัดทำคู่มือเพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายสำหรับผู้ประกอบกิจการแต่ละประเภทไว้โดยละเอียด ทำให้ผู้ประกอบการสามารถทราบถึงภาระหน้าที่ตามกฎหมายของตนได้อย่างชัดเจน

ประเทศนอร์เวย์

ประเทศนอร์เวย์ให้ความสำคัญกับกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และมีหน่วยงานรับผิดชอบคือ Norwegian Directorate for Health and Social Affairs (Helsedirektoratet) ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแล ติดตามผล และปรับปรุงเนื้อหาในประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตลอด มีกลไกการกระจายอำนาจไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการตัดสินใจกำหนดแผนเพื่อการบริหารจัดการปัญหาเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งถือเป็นมาตรการสำคัญที่ประเทศนอร์เวย์นำมาใช้เพื่อให้การจัดการปัญหาเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บรรลุเป้าหมายได้ กฎหมาย Alcohol Act กำหนดให้มีการจัดทำนโยบายแอลกอฮอล์ระดับท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแผนปฏิบัติการด้านนโยบายเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับประเด็นการโฆษณาเกี่ยวกับการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใด ๆ จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเสียก่อน ซึ่งการโฆษณาสามารถยื่นขอคำอนุญาตผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ รวมถึงการโฆษณา ณ ร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่ม ๆ มีมาตรการห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะที่เป็นการจูงใจให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น

ประเทศออสเตรเลีย

มลรัฐวิกิตออเรียมีกฎหมายควบคุมโฆษณาหรือส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ประสิทธิภาพตามกฎหมายชื่อ Liquor Control Reform Act 1998 มีมาตรการสำคัญคือ การห้ามโฆษณาหรือส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการจัดทำ“แนวปฏิบัติเรื่องการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความรับผิดชอบ” ของคณะกรรมการ VCGLR มีบทบัญญัติคุ้มครองเยาวชนหลายประการ รวมถึงการห้ามโฆษณาในบริเวณใกล้โรงเรียน

มลรัฐนิวเซาท์เวลส์มีกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2 ฉบับคือ คือ Liquor Act 2007 และ Gaming and Liquor Administration Act 2007 มีการออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการประกาศเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่อาจเป็นอันตราย (undesirable liquor products) แล้ว เพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ (the public interest) ส่งผลทำให้ผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตาม เช่น การห้ามจำหน่ายหรือจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ถูกประกาศให้เป็น undesirable liquor products การขออนุญาตโฆษณา จะมีหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องหลายองค์กร โดยผู้ยื่นคำขอโฆษณามีหน้าที่ขออนุญาตและแจ้งให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หน่วยงานสามารถออกคำสั่งห้ามหรือจำกัดการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เหมาะสม (undesirable promotion of liquor) สำหรับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางอินเทอร์เน็ตหรือสื่อชนิดอื่น ๆ สามารถทำได้ตามกฎหมาย แต่ผู้ขายจะต้องมีใบอนุญาตเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น และจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอน เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด มีมาตรการเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ของผู้รับอนุญาตที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางอินเทอร์เน็ต หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ จะต้องกำหนดให้มีวิธีการตรวจสอบข้อมูลของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีมาตรการคุ้มครองเด็ก เยาวชน เช่น ความผิดเกี่ยวกับการขายหรือจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เด็ก หรือหน้าที่ของผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ (responsible adult) จะต้องไม่อนุญาตให้เด็กบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ สถานที่ขายที่ได้รับใบอนุญาต

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มีดังนี้

1. หมวด 1 คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ ควรให้มีการเสนอให้ยกเลิก “คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ” โดยให้ “คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” รับโอนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย ฯ นอกจากนี้ ควรเสนอให้เปลี่ยนชื่อหมวด 1 เป็น หมวด 1 นโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ โดยให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับกลไกการผลักดันนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติในทางปฏิบัติ และเสนอให้ยกเลิกมาตรา 6 เดิม และเสนอเนื้อหาใหม่ของมาตรา 6 คือมีการจัดประชุม “สมัชชาเครือข่ายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

2. หมวด 2 คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

3. หมวด 3 สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรพิจารณาปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

4. หมวด 4 การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรแก้ไขบทบัญญัติในมาตรา 27 มาตรา 29 และเพิ่มมาตรา 29/1 เรื่องหน้าที่ของผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แก้ไขมาตรา 30 มาตรา 31 เพิ่มเติม มาตรา 31/1 กำหนดให้ผู้ดำเนินการที่ดูแลสถานที่หรือบริเวณตามมาตรา 31

มาตรา 32 การโฆษณา เปลี่ยนระบบการควบคุมการโฆษณาจากการห้ามโฆษณาโดยมีข้อยกเว้น บางกรณี เป็นระบบการขออนุญาตก่อนโฆษณาและมีการตรวจสอบภายหลังการโฆษณา

เพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 32/1 มาตรา 32/2 มาตรา 32/3 เพื่อเป็นมาตรการแก้ปัญหา Brand DNA เรื่องการใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดที่ไม่ใช่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการห้ามโฆษณาสินค้า อื่นที่ใช้เครื่องหมายการค้าที่คล้ายคลึงกัน

4. หมวด 5 แก้ไขปรับปรุงให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์และผู้มีปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกสถานพยาบาล ซึ่งรวมถึงการบำบัดโดย ชุมชน (community-based treatment)

5. เพิ่มหมวด 5/1 การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย คือมาตรา 33/1 และมาตรา 33/2 โดยเพิ่มสิทธิ ฟ้องเรียกค่าเสียหายของผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุที่เกิดจากผู้ขับขี่หรือผู้ควบคุมยานพาหนะ ดังกล่าวซึ่งดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมถึงผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้เสียหายโดยฝ่าฝืนมาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 29/1 หรือมาตรา 30

6. หมวด 6 พนักงานเจ้าหน้าที่ มาตรา 37 เพิ่มวรรคสอง พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถมอบหมาย ให้บุคคลที่เป็นภาคประชาชนเป็นผู้ช่วยพนักงานเจ้าหน้าที่ในบางเรื่องได้

7. หมวด 7 บทกำหนดโทษ การกำหนดโทษอาญาเพียงอย่างเดียวตามพระราชบัญญัติควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 อาจเป็นมาตรการที่เหมาะสมในบางกรณี จึงควรพิจารณาใช้บทลงโทษ อื่นที่มีโทษอาญาคือ โทษทางปกครองซึ่งจะมีประสิทธิภาพมากกว่า ได้แก่ โทษปรับทางปกครอง และ การพักใช้ใบอนุญาตขายสุราในกรณีที่มีการกระทำความผิดบางกรณีตามพระราชบัญญัตินี้